

Komentár k návrhu rozpočtu príjmov a výdavkov obce Lovinobaňa na roky 2013-2015

Predkladaný návrh rozpočtu Obce Lovinobaňa na roky 2013 – 2015 je spracovaný v zmysle zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov a zákona 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej samosprávy a doplnení niektorých zákonov v platnom znení.

Návrh rozpočtu je zostavený ako programový t. j. zdôrazňujúci vzťah medzi rozpočtovými výdavkami a očakávanými výstupmi a výsledkami realizovaných rozpočtových programov.

Návrh rozpočtu obce na rok 2013-2015 je spracovaný vo forme programov v komentárovej časti aj číselne v tabuľkovej časti. Návrh rozpočtu obce na roky 2013-2015 je spracovaný v číselnom vyjadrení v tabuľkovej časti Programového rozpočtu.

Návrh rozpočtu je v tabuľkovej časti na záver zosumarizovaný na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie. V každom roku je zostavený ako vyrovnaný.

Programový rozpočet obce **na rok 2013 je zostavený ako vyrovnaný**, t. j. rozdiel medzi príjmami a výdavkami /vrátane finančných operácií/ je 0.

Bežný rozpočet je navrhovaný ako **prebytkový** vo výške 80134€, **kapitálový rozpočet** je navrhovaný so **schodkom 89900 €** a **finančné operácie** vykazujú prebytok vo výške 9766 €. Schodok kapitálového rozpočtu je krytý prebytkom bežného rozpočtu a finančných operácií.

Návrh programovej štruktúry rozpočtu Obce Lovinobaňa:

Program 01 – Správa obce

Program 02 – Úlohy samosprávy a rozvoj obce

Program 03 – Kultúra a šport

Program 04 – Vzdelávanie

Program 05 – Sociálne zabezpečenie

Program 06 – Podporná činnosť

Program 07 – ostatné kapitálové výdavky (konkrétny účel bude určený v priebehu roka 2013)

Celkové príjmy na rok 2013 v návrhu predstavujú objem 1055566,- €, čo predstavuje v porovnaní so schváleným rozpočtom roku 2012 nárast o 9,48%. Tento nárast je len oproti schválenému rozpočtu 2012, v skutočnosti bol prekročený rozpočet kapitálových príjmov - kapitálových transferov z eurofondov a ŠR – z ktorých boli v roku 2012 financované investičné akcie obce a teda je návrh príjmov rozpočtu na rok 2013 nižší ako skutočnosť roku 2012.

Bežné príjmy obce tvoria 1027700,-€. V porovnaní so schváleným rozpočtom 2012 zaznamenávajú nárast 7,14%.

S kapitálovými príjmami návrh rozpočtu uvažuje vo výške 2100 € za odpredaj bytov na Štvrti 1. mája.

Príjmové finančné operácie vo výške 25766 € sú tvorené rezervným fondom, ktorý sa použije na financovanie kapitálových výdavkov a výdavkových finančných operácií.

Celkové výdavky sú pre rok 2013 plánované vo výške 1055566 €, čo predstavuje nárast výdavkov oproti schválenému rozpočtu roku 2012 o 10,01 %.

Bežné výdavky sú navrhované vo výške 947566 €, čo je 8,13 % medziročný nárast.

Kapitálové výdavky tvoria 92000 € a výdavkové finančné operácie 16000 €.

Na financovanie celkových výdavkov použije obec vlastné zdroje vo výške 551921 €, granty a transfery zo štátneho rozpočtu a eurofondov 503645€.

I. Príjmová časť

Bežné príjmy

Spracovaný návrh rozpočtu príjmov vychádza z reálneho prepočtu objemu príjmov obce – daňových a nedaňových - pri súčasne platných podmienkach. Výnos dane z príjmov poukazovaný územnej samospráve je navrhnutý v rovnakom objeme ako bol schválený v roku 2012. Granty a transfery zo štátneho rozpočtu na financovanie prenesených kompetencií štátu na obce vychádzajú z predpokladaného čerpania v roku 2012.

Príjmová časť **bežného rozpočtu** predstavuje celkom čiastku /vrátane ZŠ/ 1027700€, čo je 97,36 % podiel na celkových príjmoch. Príjmy z vlastných zdrojov činia 551921 € a príjmy z dotácií zo štátneho rozpočtu a grantov 503645 €. V porovnaní so schváleným rozpočtom roku 2012 bežné sú vyššie o 68514 €, čo je 7,14 % medziročný nárast.

Daňové príjmy sú navrhované vo výške 411683 €, čo je 40,06 % podiel na bežných príjmoch a sú o 3,02 % vyššie ako daňové príjmy v schválenom rozpočte roku 2012.

Najväčší objem z daňových príjmov – až 350000 € - tvorí **výnos dane z príjmov fyzických osôb** poukazovaný územnej samospráve.

U miestnych daní a poplatkov sa vychádza zo VZN obce schváleného obecným zastupiteľstvom pre rok 2012.

Navrhovaný objem u **dani z nehnuteľnosti** vo výške 59055 € vychádza z predpisu tejto dane na rok 2012.

Daň za psa objemom 1 968 € vychádza z predpisu tejto dane v roku 2012.

Poplatok za **nevýherné hracie prístroje** nenavrhujeme, nakoľko v obci nie sú umiestnené.

Výška poplatku za **užívanie verejného priestranstva** – 660 € - vychádza zo skutočnosti roku 2012.

Poplatok za **komunálny odpad a drobné stavebné odpady** objemom 40000€ vychádza z predpisu tohto poplatku na rok 2012 a zo splátok dlžníkov obce za minulé roky.

Nedaňové príjmy sú navrhované vo výške 107972€, čo predstavuje nárast 9,77 % oproti rozpočtu roku 2012.

Z prenájmu **budov a priestorov** uvažujeme s príjmom 30000 €, čo je na úrovni roku 2012.

Navrhovaný objem 1860 € ako **správne poplatky** tvoria príjmy za overovanie podpisov a listín a poplatky za stavebnú a matričnú agendu.

Príjmy z **predaja tovaru a poskytovaných služieb** predstavujú objem 20080 €.

Poplatky za MŠ sú plánované vo výške 1300 €.

Poplatky za stravné zamestnancov sú vo výške 3800 € na úrovni skutočnosti 2012.

Z **výťažkov lotérií a iných hier** navrhujeme 200 € a z úrokov na bankových účtoch 232 €, čo je na úrovni roku 2012.

Tuzemské bežné transfery zo štátneho rozpočtu sú navrhované objemom 503645 €. Tento objem predstavuje 49,01 % podiel z rozpočtu bežných príjmov. Jedná sa o dotácie zo štátneho rozpočtu na financovanie prenesených kompetencií štátu, na normatívne a nenormatívne financovanie školstva.

Kapitálové príjmy spolu navrhujeme vo výške 2100 € za odpredaj bytov na Štvrti 1. mája.

Finančné operácie

Príjmové finančné operácie sú tvorené použitím rezervného fondu vo výške 25766€.

II. Výdavková časť

Výdavky celkom pre rok 2013 navrhujeme v objeme 1055566 €, čo je v porovnaní so schváleným rozpočtom 2012 viac o 96080 €.

Bežné výdavky objemom 947566 € zaznamenávajú 8,13 % nárast oproti schválenému rozpočtu 2012. Výdavky sú začlenené podľa ekonomickej a rozpočtovej klasifikácie do jednotlivých programov a podprogramov.

V rámci programu **1 Správa obce** je navrhnutých 188815€, čo je nárast o 10009€ v porovnaní so schváleným rozpočtom roku 2012. Tento program zahŕňa výdavky na správu obecného úradu, starostu, poslancov obecného zastupiteľstva, kontrolnú činnosť a audit, výdavky na prenesený výkon štátnej správy. Mzdy a odvody do poisťovni starostu obce nadväzujú na jeho plat schválený obecným zastupiteľstvom. Nárast v porovnaní s rokom 2012 je v údržbe a v službách, kde sa predpokladajú investície do údržby priestorov obecného úradu.

Mzdy zamestnancov obecného úradu predstavujú objem 81070 € a ostávajú na úrovni schváleného rozpočtu roku 2012. Poistné a príspevky do poisťovni 31730€ vyplývajú z výšky miezd.

Na program **2 Úlohy samosprávy a rozvoj obce** navrhujeme 107404 €, čo je o 9388€ viac ako rozpočet 2012. V rámci tohto programu sú zahrnuté výdavky na nakladanie s odpadmi, nakladanie s odpadovými vodami, verejné osvetlenie, cintorínske služby a miestny rozhlas. Navýšenie je spôsobené najmä zvýšením nákladov na vývoz TKO, rastom rozpočtových prostriedkov na ČOV (zvýšené poplatky za rozbory a Slovenskému vodohospodárskemu podniku).

Na program **3 Kultúra a šport** navrhujeme výdavky v objeme 25360 €, čo je o 10220€ viac ako rozpočet na rok 2012. Navýšenie prostriedkov počíta s opravou a údržbou športovísk, vplyv na zvýšenie má aj financovanie futbalu dospelých v obci a tiež vyššie výdavky na kultúrno-spoločenské akcie v obci.

Výdavky na program **4 Vzdelávanie** sú navrhované vo výške 557471€.

Výdavky **materskej školy** sú vo výške 83783 €, z ktorých Mzdy, platy a ostatné osobné vyrovnania sú vo výške 46063€, Poistné a príspevok do poisťovní vo výške 16100€, Tovary a služby vo výške 13543€, Energie vo výške 8080 €. Počíta sa s kapitálovými výdavkami na PD vo výške 5000€.

Bežné výdavky sú navrhnuté v zmysle VZN o poskytnutí dotácie na prevádzku a mzdy na žiaka a dieťa v materskej škole.

Výdavky **základnej školy** predstavujú výšku 1453€ na financovanie podujatí organizovaných školou. Financovanie škôl a školských zariadení s právnou subjektivitou sa riadi zákonom č.597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a zákonom č.523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov. Krajský školský úrad v Banskej Bystrici poskytuje obci dotáciu na prenesený výkon štátnej správy v oblasti školstva (dotácia na bežné výdavky vrátane výdavkov na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania, poistné a príspevok do poisťovní, dotácia na osobné náklady asistentov učiteľov, na vykrytie nákladov súvisiacich s poskytovaním záujmového vzdelávania prostredníctvom vzdelávacích poukazov, dotácia na dopravu žiakov a pod.), vo výške 391265€ na normatívne financovanie a 19500€ na nenormatívne financovanie a z vlastných príjmov ZŠ, financovanie ŠKD, ŠJ 47700€, financovanie VK Lovinit Lovinobaňa 2200€. V rozpočte ŠJ pri ZŠ sa uvažuje s kapitálovými výdavkami vo výške 3000€ na nákup umývačky riadu.

Na výdavky **školského klubu a školskej jedálne pri ZŠ** je navrhnutých 47700 €, v zmysle VZN o poskytnutí dotácie na prevádzku a mzdy na žiaka a dieťa v školských zariadeniach.

Výdavky na **školskú jedáleň pri MŠ** predstavujú objem 18570 €, čo je o 830€ menej ako v roku 2012. Výdavky na mzdy a povinné odvody sú vo výške 16600€, výdavky na materiálne vybavenie a služby sú vo výške 1020€ a výdavky na energie sú vo výške 950€.

Na výdavky **sociálneho zabezpečenia** je rozpočtovaných 59276 €, z ktorých na terénnu sociálnu prácu pripadá 17676€, na prídavky na dieťa a hmotnú núdzu kde obec je osobitným príjemcom pripadá 41400€.

Na výdavky **podpornej činnosti** je rozpočtovaných 9240 €, z ktorých je pokryté financovanie požiarnej ochrany, vodojemu, verejnoprospešných prác. Na VPP predpokladáme dotáciu od ESF a ŠR vo výške 7774€, zvyšok 1226€ spolufinancuje obec z vlastných prostriedkov.

III. Finančné operácie

Vo výdavkových finančných operáciách je zaradený objem 16000 €, čo predstavuje splátky úverov.

Návrh rozpočtu obce na roky 2014 – 2015 obecné zastupiteľstvo schvaľuje ako nezáväzný, nakoľko sa bude v jednotlivých rokoch upresňovať. Je spracovaný v číselnom vyjadrení v tabuľkovej časti programového rozpočtu.

Vypracovala: Ing. Terézia Ondrisová, ekonómka obce Lovinobaňa